

Nordisk sjørettsseminar
Marstrand 31. august – 2. september 2026

Tema:
Risikostyring i moderne skipsfart i rettslig perspektiv

Temaer:

Mandag 31 august: Nordiske rederiers utfordringer i dagens urolige verden

Sesjon 1: Klimarettslige og geopolitiske utfordringer

Sesjon 2: Hvilke utfordringer står moderne skipsfart overfor?

Tirsdag 1 september: Kommersiell risikoregulering i kontrakt

Sesjon 3: Skipsbygging og cyberrisiko

Sesjon 4: Prosessrisiko i en ny geopolitisk virkelighet – utfordringer og løsninger i NOMA

Sesjon 5: Kasko- og tidstapforsikring av politisk risiko

Sesjon 6: Who pays the increased climate costs?

Onsdag 2 september: Nytt i Norden

Sesjon 7: Nyere nordisk rettspraksis og pågående lovrevisjoner

Sesjon 8: Nordiske Ph.d.-prosjekter i transport- og sjørett

Mandag 31. august:

Nordiske rederiers utfordringer i dagens urolige verden

Innsjekk: Fra kl. 15.00

12:00 - 13:00 Lunsj

**13:15 - 13:30 Åpning av seminaret.
Velkomsthilsen og presentasjon av seminaret**

Nordisk sjørettsseminar 2026 setter fokus på «Risikostyring i moderne skipsfart i rettslig perspektiv». Seminaret markerer starten på et prosjekt som skal sikre videreføring av klassisk sjørettslig kompetanse i Norden, i en tid der rammene for næringen er i rask endring.

Talere

Birgitte Hagland, professor, leder for avdeling for sjørett, Nordisk Institutt for Sjørett (NIFS)

Claes Martinson, professor, innehaver av Torsten Petterssons professur i sjörrätt och annan transporträtt, Göteborgs universitet, Sverige.

13:30 - 15:00 Geopolitiske og klimarettslige utfordringer

Seminaret innledes med en sesjon som adresserer de eksterne rammebetingelsene og det globale landskapet som preger dagens maritime sektor. *Cecilia Malmström* analyserer hvordan økte geopolitiske spenninger og endringer i verdenshandelen påvirker premissene for skipsfarten. Videre vil *Hedvig Moe* belyse sikkerhetsaspekter ved internasjonalt samarbeid, med et særlig søkelys på Kinas rolle i det grønne skiftet og de sikkerhetsmessige vurderingene knyttet til slikt samvirke. Sesjonen danner et bakteppe for de påfølgende dypdykk i de konkrete rettslige responsene.

Innledere

Cecilia Malmström, tidligere EU-kommissionär med ansvar för handel (handelskommissær), Sverige

Hur påverkas världshandeln av de ökade geopolitiska spänningarna?

Hedvig Moe, Partner i Thommessen, tidl. leder i Politiets Sikkerhetstjeneste (PST), Norge

Kinas rolle i det grønne skifte – er det sikkert å samarbeide?

Ordstyrere

Catherine Banet, professor, leder for avdeling for energirett, NIFS

Kristina Maria Siig, professor, Syddansk universitet, Danmark

15:00 - 15:30 Kaffepause

15:30 - 17:00 Hvilke utfordringer står dagens rederier overfor?

Denne sesjonen belyser det aktuelle risikobildet sett fra næringens eget ståsted. Med utgangspunkt i en innledning fra *Markus Lindbom*, CEO Stena Rederi, vil et panel bestående av juridiske direktører fra ledende finske, danske og norske rederier diskutere de mest fremtredende operasjonelle og rettslige utfordringene i dagens marked. Diskusjonen vil adressere hvordan komplekse faktorer som geopolitisk uro, teknologisk utvikling og nye regulatoriske krav påvirker rederienes strategiske vurderinger og daglige drift.

Innledere

Markus Lindbom, CEO Stena Rederi and Head of Shipping, Sverige

Panel

Maija Mattila, Direktör för arbetsmarknads- och juridiska ärenden, Rederierna i Finland, Finland

Kaare Christoffersen, Head of Legal, Dampskibsselskapet Norden A/S, Danmark

Eivind Killengreen, Head of Legal & Claims, Wilhelmsen, Norge

Ordstyrere

Svante O. Johansson, oberoende skiljeman, tidligere g justitieråd, Högsta domstolen og professor

Ellen J. Eftestøl, professor, Handelshøyskolen BI, professor II, Göteborgs universitet

18:15 - 19:30 Utflukt til Carlstens fästning med guidet visning

20:00

Middag

Toastmaster

Nina Hanevold-Sandvik, Vice president, Head of Environmental Claims, Skuld, styreleder, Den norske sjørettsforeningen

Festtalere

Det nordiska samarbetet inom sjörätten (i historisk perspektiv).

Claes Martinson, professor, Göteborgs universitet og

Johan Schelin, professor, Stockholms universitet

09:00 - 10:15 Håndtering av cyberrisiko ved skipsbygging og ombygging i Norden

Kommersiell drift og operasjon av skip er under en løpende trussel for angrep og svikt i digital Infrastruktur – såkalt "cyberrisiko". Et cyberangrep som rammer skipsoperasjonen, kan utgjøre en fare for liv og helse, miljø og økonomiske verdier. Rederier er derfor underlagt stadig strengere krav fra offentlige myndigheter og klassen for å beskytte seg mot cyberrisiko. En del av rederiets cyberrisikohåndtering innebærer å sørge for at kontraktsparter overholder de krav reder er underlagt. Men hva innebærer det i praksis? I denne sesjonen vil du få en overordnet forståelse av hva "cyberrisiko" egentlig er, samt hvilke krav reder bør stille overfor verftet ved inngåelse av kontrakt for nybygging av skip. Utgangspunktet for gjennomgangen vil være SHIP25. Hvilke kontraktsforpliktelser rederiet bør sikre i kontrakter om ombygging av skip – herunder hva som er en hensiktsmessig risikofordeling mellom verft og rederi – diskuteres også.

Innledere

Benedicte Haavik Urrang, advokat, Nordisk Skipsrederforening

Stian S. Tennfjord, partner, Schjødt

Carl Christopher Kjøning, Business Community Lead Cyber Security, DNV.

Ordstyrere

Christian Hauge, partner, Wiersholm, Oslo og stipendiat NIFS

Nora Gahmberg-Hisinger, partner, HPP Attorneys Ltd., Finland

10:15 - 10:30 Kaffepause

10:30 - 11:30 Prosessrisiko i en ny geopolitisk virkelighet – utfordringer og løsninger i NOMA

I en tid preget av økt geopolitisk uro og raske regulatoriske endringer, står aktører i maritim sektor overfor et stadig mer komplekst risikobilde. Denne sesjonen retter søkelyset mot prosessrisiko i denne nye virkeligheten, med særlig fokus på utfordringer og løsninger innenfor rammen av Nordic Offshore and Maritime Arbitration (NOMA). Den nye geopolitiske situasjonen påvirker voldgiftsprosesser på flere måter. I grensekryssende tvister kan geopolitisk spenning bl.a. påvirke partenes muligheter til

- å oppnevne voldgiftsdommere og engasjere advokater og eksperter,
- å nå frem med inhabilitetsinnsigelser mot dommere, og
- å få tvangsfullbyrdet voldgiftsdommen.

En solid og dekkende prosessrisikovurdering krever derfor at den geopolitiske situasjonen hensyntas, og at advokaten har oversikt over og forståelse for hvilke utfordringer og løsninger som ligger i det anvendelige regelverket.

Innledere

Marie Nesvik, partner, Wikborg Rein, Norge

Christian Gorrissen, Vice President, Head of Legal, TORM, Danmark

Panel

Henriette Gernaa, partner, Gorissen, Danmark

Andrea Jällbrink, partner, Setterwalls, Sverige

Ordstyrere

Birgitte Hagland, professor, leder for avdeling for sjørett, NIFS

Stefan Bocker, partner Mannheimer Swartling, Göteborg

11:30 - 13:00 Lunsj

13.00 - 14:30 Utfordringer knyttet til kasko- og tidstapforsikring av politisk risiko i dagens geopolitiske situasjon.

Temaet omfatter kaskoforsikring og tidstapforsikring for skip. Kaskoforsikring dekker skade på og tap av skipet, mens tidstapforsikring dekker skipets inntektstap. I et risiko-styringsperspektiv er forsikring en måte å finansiere en risiko på når risikoen ikke kan elimineres eller håndteres med mer kostnadseffektive alternativer. Med «politisk risiko» menes risiko for skade på/tap av skipet eller inntektstap forårsaket av politiske organer eller politiske prosesser, herunder risiko forårsaket av grupper som er i opposisjon til eksisterende regimer. *Wilhelmsens* hovedinnlegg vil beskrive og sammenligne hvordan denne risikoen er dekket i Nordisk Sjøforsikringsplan og etter engelske vilkår, og hvilke utfordringer disse reglene reiser. Deretter vil *Ringbakken* kommentere dekningsspørsmålet fra krigsassurandørens side, mens *Landberg* vil peke på utfordringer fra rederisiden. *Krøger Kjær* tar for seg spørsmålet sett fra P&I forsikring, og fra det nye danske krigsforsikringsinstituttet.

Innleder

Trine-Lise Wilhelmsen, professor emerita, NIFS

Panel

Svein Ringbakken, Administrerende direktør, Den Norske Krigsforsikring for Skib (DNK)

Ellinor Landberg, Forsikringssjef Stena AB

Krester Krøger Kjær, Senior Vice President, Head of Skuld Copenhagen

Ordstyrer

Roar Sanden, Legal Director, Norwegian Hull Club (NHC)

14:30 - 15:00 Kaffepause

15:00 - 16:30 Hvem betaler de økte klimaomkostningene? Denne sesjonen undersøker bakgrunnen for og begrunnelsen for klimarelaterte kostnader, samt hvordan disse fordeles mellom aktørene i shippingmarkedet. I hovedinnlegget vil *Sterner* drøfte tilgjengelige virkemidler og hvordan de kostnadsdrivende tiltakene er ment å fordeles. Tiltak av denne typen får raskt fotfeste i kontraktspraksis, noe *Hesse Rasmussen* vil drøfte. Sesjon 6 avsluttes med *Lindahls* vurdering av hvilke løsninger vi kan se for oss i fremtiden. Dette etterfølges av en diskusjon om bl.a. hvordan markedsaktørene reagerer på de pålagte kostnadene.

Hovedinnleder

Thomas Sterner, professor i miljøøkonomi, Universitetet i Göteborg:
Virkemidler for begrensnig av klimaendringer – og hvem betaler for dem?

Panel

Rikke Juul Hesse Rasmussen, advokat, Gorrissen Federspiel:
Gjeldende kontraktsmessige løsninger knyttet til dekarboniseringskostnader og ansvar.

Carl Wilhelm Lindahl, Maritime Contracts Manager, BIMCO:
Fremtidige kontraktsmessige løsninger.

Ordstyrere

Lars Rosenberg Overby, ph.d., senioradvokat, Bech-Bruun
Camilla Bråfelt, dr. juris, partner, Schjødt

19:00

Festmiddag på Societetshuset

Societetshuset på Marstrand oppførdes 1886 som en møtesplats för den nya societet som hade funnit sin väg till kurorten Marstrand. Umgänget hade under åren 1887 till 1907 kunglig glans då kung Oscar II tillbringade somrarna här. Under det sena 1800-talet var Sverige och Norge fortfarande i union, och även om Finland hade förlorats till Ryssland, var kulturutbytet omfattande. Det var en tid av nationalromantik där naturen och havet hade hög status. Klädstilen under sommaren var fri och luftig – bomullsklänningar och linnekostymer i ljusa färger för dem som var välbärgade. I Skagen samlades under denna tid skandinaviska konstnärer som, inspirerade av havet och ljuset, bildade konstnärskolonin som vi idag känner som Skagenmålarna. Det var en tid när de skandinaviska länderna stod varandra mycket nära och det nordiska vurmades. På samma sätt samlas vi nordiska sjörättsjurister i år på Marstrand och till minnet av 1880-talet firar vi vår festmåltid i tidsenlig klädsel.

Klädkod: Edwardiansk sommarstil (tänk Skagenmålarna och Madicken).

Båttur til Societetshuset:

Det vil være en helt kort båttur til/fra festmiddagen, og deltakerne kan med fordel ha egnet skotøy til overfarten.

Fergen går hvert 15 minutt. Etter kl. 23:00 kan man trykke på en knapp på fergeleiet, så kommer fergen og plukker opp de som venter.

Toastmaster

Paula Bäckden, ph.d., advokat Vinge, Sveriges dispaschör,
leder, Svenska Sjørättsforeningen

Festtalere

«Nordisk Institutt for Sjørett – Hvor står vi hvor går vi?»

Trine-Lise Wilhelmsen, professor emerita, NIFS

Birgitte Hagland, professor, leder for avdeling for sjørett, NIFS

Onsdag 2. september

Nytt i Sjørett

Onsdag innledes programmet med en sesjon om den nyeste utviklingen i Norden når det gjelder rettspraksis og lovgivning. Som tittelen angir, gis det her en oversikt over de mest relevante sjørettslige dommene i Norden de siste årene, samt over interessant ny lovgivning eller lovforslag.

Når det gjelder lovgivningsarbeidet, ligger panelets fokus på lovgivning som er spesifikk for det enkelte land, det vil si ikke felles regelverk fra IMO, EU og lignende.

09.30 - 10:15 **Nytt i Sjørett: Nyere nordisk rettspraksis**

Ordstyrer

Alla Pozdnakova, professor, NIFS

Innledere

Norge: *Henrik Hagberg*, partner, Thommessen

Danmark: *Kristina Maria Siig*, professor, Syddansk universitet, Danmark

Finland: *Henrik Ringbom*, professor, Åbo Akademi, Turku/Åbo

Sverige: *Michele Fara*, partner, Vinge

10:15 - 11:00 **Nytt i Sjørett: Pågående lovrevisjoner**

Ordstyrer

Alla Pozdnakova, professor, NIFS

Innledere

Norge: *Gaute Gjelsten*, partner, Gjelsten Herlofsen

Danmark: *Ditte Rust*, Juridisk spesialkonsulent, Søfartsstyrelsen

Finland: *Henrik Ringbom*, professor Åbo Akademi, Turku/Åbo

Sverige: *Alexander Nilsson*, dommer i Solna tingsrätt

Utsjekking: Senest kl. 11.00

11.00 - 11:30 **Kaffepause**

11.30 - 12:25 **Ph.d. presentasjon**

Innleder

David Jersenius, doktorand Göteborgs universitet:

Just in time-anløp i trampsjøfart – særskilt om hamnars roll i omstillingen mot mer hållbara anløp, ett doktorandprojekt kombinerat med ett utvecklingsprojekt med Sjöfartsverket och tre svenska hamnar.

Ordstyrere

Claes Martinsson, professor, Göteborgs universitet

Emilie Falch, advokat, Thommessen.

12:25 - 12:30 Avslutning

Ellen J. Eftestøl, professor Handelshøyskolen BI, professor II, Göteborgs universitet, leder av programkomiteen.

12.30 - 14.00 Lunsj

14.00 - 17.00 Separat forskningsseminar for nordiske doktorander.

Arrangør: Göteborgs universitet

17.00 Enkel varmrett